

Orsovai Hírlap

TÁRSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl Józsefné könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ | Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyílttér soronként 30 fillér.

Pályaválasztás.

Ma bezáródnak Orsován az iskolák kapui. Tíz havi munka után a tanulók elszélednek a szélrózsa minden irányában, megkezdődik a vakáció, a pihenés, a gondtalan élet. De csak a gyermekekre nézve gondtalan, anélkül több gondja van a szülőnek, mert legtöbb apa s anya előtt ott lebeg a kérdés: Mit tegyek gyermekemmel, milyen pályára adjam?

Ilyenkor, midőn a tanév véget ért, mindig aktuális a pályaválasztás kérdése, különösen nálunk, Magyarországon, azért mondjunk erről egy-két szót.

Hazánkban általános a baj, hogy a szülők gyermeküket minden áron szellemi munkássá, hivatalnokká, vagy mondjuk röviden: úrrá akarják neveltetni, akár van benne ez életpályák iránt tehetség, akár nincs. Nálunk az iparosság, a kereskedői pálya ma is nagyon lenézett; nemzetünk legtöbb rétege e foglalkozási ágak iránt végtelenül érzéketlen, sőt az úri szülők határozottan megbélyegzőnek tartanak családjukra, ha annak egy tagja iparos vagy kereskedő pályára lépne. Igen szépen írja le ez iszonyodást Benedek Elek „Jankó fiamnak” című levelében. „Tudod-e, fiam, — mondja Benedek — mi az igazi magyarázata annak, hogy úriszülők, kiknek különben néha a legszükségesebbet is meg kell vonniok saját maguktól, csak hogy gyermekük gond nélkül lehessen az iskolában, — annyira

féltik gyermeküket az iparosságtól? Talán mert nehéz a kalapács, a gyalu, a bárd? Nem, fiam, hisz a gyalu, a kalapács, a bárd nem nehezebb a könyvnél, a tollnál, hanem saját magukat féltik. Attól félnék, hogy a mesterség megbecsületleníti a családot. Félnék azoktól a kérdésektől, melyeket majd ez is, az is intéz hozzájuk: nos, mi lett a fiából? hol van? mit csinál? Hogy nekik azt kelljen válaszolni: a fiam kereskedő! Félnék attól az időtől, mikor az iparos fiu elvesz egy magához illő tisztességes, egyszerű leányt s ezt is be kell mutatni: a menyem! — Félnék azoktól az óráktól, mikor a kéréses tenyerű fiu hazajön a szülői házhoz s a vendégeknek be kell mutatni őt is épp úgy, mint az újdívatú nyakkendő s a jogász fiut: a fiam!” stb. Ez mind való igazság! Hányszor tapasztaljuk, hogy a társadalomban eldicsékszenek az előkelő, a magas állásban levő rokonokkal, még akkor is, ha a rokonságot az illetőkhöz hajszálnál vékonyabb kötelék fűzi, de bezzeg hallgatnak fivérükről, unokatestvéreikről, ha azok véletlenül kereskedők, iparosok. Van városunkban akárhány ugynevezett előkelő család, aki vele egyvárosban élő közeli rokonáról évek óta tudomást nem vett, bár ezt nagyon jól tudja, csupán azért, hogy e nem kedvező összeköttetés őket arról a képzelt magaslatról valamiképen le ne szállítsa.

S teljesen igaza van Benedeknek abban is, hogy „manapság nemcsak az

úrnak fia akar úrnak maradni, de úrrá akar lenni a szegény ember fia is”. Ha a szegény ember azt látja, hogy fia az iskolában valamelyest tanul, s eszszik feljebb osztályról osztályra, a világért sem gondol arra, hogy az általános műveltség megszerzése után iparos-, kereskedő pályára adja. „Kár volna őt iparosnak adni, mikor olyan jól tanul; ne küzködjék úgy, mint az apja, legyen úr!” — hangzik a szokásos felelet, ha a fiu jövőjéről beszélünk a szülővel.

S ez a kapaszkodás tapasztalható — sajnos — környékbeli falusi román népünkénél is. A fiát a legnagyobb áldozatok árán iskoláztathatja csak, csupán azért, hogy a fiu aztán valamely hivatalban kapjon díjnoki állást. Van városunkban akárhány e fajta fiatal ember, aki havi 24—26 koronáért körmöl egész hónapon keresztül. Persze, e csekély fizetésből megélni nem tud, szegény szülői látják el egyszerű ételekkel, de ő mégis göresösen ragaszkodik a tollhoz, hogy úr maradhasson.

Es ez így van az egész országban! Nálunk intóznak a gyakorlati életpályáktól, s még olyan pályát is, mint a kereskedői, mely nemcsak független életet, de mondhatnók — föltétlen boldogulást biztosít, teljesen mellőzzük, avagy másoknak átengedjük. Nálunk szinte bámulva néznek meg egy olyan szülőt, aki gyermekét a polgári vagy középiskola négy osztályának sikeres elvégzése után iparos- vagy kereskedői pályára adja. „Miért teszi ezt? kár,

TÁRCA.

Utazás az Aldunán, Orsovától Galacig.

Írta: Orelli Zoltán.

— Folytatás. —

Silistria után már a Duna mindkét partját Románia képezi. Éjjel után érkezünk Csernavoda román kikötő állomáshoz és egyidejűleg a világhírű *csernavodai vasúti hídhoz*, melyet belga mérnökök építettek mintegy 30 millió frank költséggel. E híd a Fekete-tenger felé való összeköttetést közvetíti, rajta menvén át a Constantzáról jövő keleti expressz vonat. A híd egyike Európa nemű leg-hatalmassabb, legérdekesebb építményeinek. 35 méter magasságban van a Duna színe fölött, hogy a leghosszabb árboccal bíró tengeri hajók is keresztül juthassanak rajta s állítólag 5 klm. hosszú, beleértve a szintén áthidalt árterületet és töltést. Érdekes az az optikai csalódás, mely a híd felé közeledve a hajóról tapasztalható. Ugyanis mikor még olyan messze vagyunk a hidtől, hogy magát a hidat még nem, csupán annak vörös jelzőlámpáit látjuk, úgy látszik, mintha a hiddal, vagyis a lámpákkal egy magasságban

lennénk. Mindinkább közeledve fokozatosan kezd a híd szemünk előtt emelkedni, de annak tulajdonképeni magasságáról még akkor sincs fogalmunk, midőn már a híd közvetlen közelségében vagyunk, úgy, hogy azt hisszük, illetve attól félünk, hogy hajónk magas kéménye mindjárt beleütközik a híd pillérébe; csak mikor épen a híd alatt vagyunk és onnan felnézünk, látjuk azt olyan magasságában, hogy alatta bizony még egyszer olyan magas kémény is átférne, mint a mi hajónké.

A csernavodai híd nál történt 2 év előtt az a szerencsétlenség, midőn magyar hajózásunk egyik legszebb, legnagyobb hajója, a „Ferenc József” egy román hajóval összeütközve — elsüllyedt. A Csernavoda után következő jelentéktelen kis román falucska *Hirsova*, ránk nézve annyiban bír jelentőséggel, hogy a „legnagyobb magyar” gróf Széchenyi István első dunai útja alkalmával ez állomásnál megbetegedvén, itt írta meg politikai végrendeletét. A következő nap, azaz utazásunk harmadik napjának reggelén érkezünk Brailára és innen egy óra múlva hajónk végállomásához: Galacra. Itt a hajó másfél napig áll s így alkalmunk van nemcsak Galacsal, hanem mivel Galac és Braila között naponta

helyi hajó közlekedés áll fenn, ez utóbbival is közelebről megismerkedni. *Braila* Romániának egyik legnagyobb kereskedő városa, kiváltképen Románia gabona kereskedelmének fő kiviteli piaca. Kikötője forgalomra nézve a triesztivel vetekedik, a mennyiben állandóan 30—40 külföldi tengeri hajót láthatni benne. Ezek közül a legtöbb angol, német, török és görög. A város igen rendesen van építve; közepén van a főtere, a melyből sugárszerűen minden irányban ágaznak el jól kövezett, modern irányban fejlődött utcái. Csinos kertje a Dunára néző kilátással, 2 boulevardja, melynek egyike szép parkba vezet, hol Kisszelev orosz generális által felállított emlékszóbor látható. E szobor igen érdekes; alján négy, az 1826-iki megszállás alkalmával használt ágyuval. Ez az út vezet továbbá a várostól 5 klm.-nyire fekvő „Lacul sarat” nevű sós jód iszapfürdőhöz, hová villamos vasúttal lehet kijutni, a mely egyébiránt az egész város belterületén is közlekedik. Braila lakossága jelenleg körülbelül 55—60000 lehet, ezek közül sok a török és bolgár s nagyrészt ezek kezében van a kereskedelem. Egykor fontos várának ma már semmi nyoma. — *Galac* a Szeret és Prúth torkolata közt, a hajóról gyönyörű kilátás-

hísz a fiú jól tanul! — hallja a szülő a szemrehányást jobbról-balról. Pedig csak józan felfogásra vall, ha a gyermek jó bizonyítványa dacára is iparosnak megy s nem kapaszkodik úrnak, mert iparos pályára abban a korban lépjen az ifju, mikor az általános műveltséget megszerezte, „Mert ma már az iparos is, kereskedő is, csak az boldogul igazán, — mondja Benedek — ha nem csak a keze áll a munkára, de az esze is pallérozódott. Nem kell oly sokat forgatnia könyvet, mint egy tanárnak, egy dokornak, egy fiskálisnak, de neki való, mesterségébe vágó könyveket, cikkeket olvasgatni kell, érdeklődni minden újítás, találmány iránt is, hogy egyszerűen ne csak iparos, ne csak kereskedő legyen; ismernie kell hazája történelmét, irodalmát. Iparos is, kereskedő is egész ember csak így lehet.“

Az iskola ismeri a fentebb vázolt beteges irányzatot és a rendelkezésére álló fegyverekkel küzd is ellene. Feltárta a gyermekek előtt nem egyszer a gyakorlati életpályák előnyeit, azt a független életet, amelyet az biztosít. Felvilágosította őket arról, hogy hazánkban a művelt és tanult iparosnak és kereskedőnek napja csak ezután fog felvirradni, hogy hazánkban a rét e tekintetben még egy általában nincs letarolva. Most a szülői házon a sor! Itt a pályaválasztás kérdése! Legyenek óvatosak a szülők, gondolják meg jól lépésüket, hogy mivé teszik gyermeküket: jó módban s szabadon élő iparossá, kereskedővé-e, vagy pedig szolgaságban és nyomorban sínylődő úrrá?!

- k.

Kapuzárás után.

Elmultak a lázas napok! Azok a napok, a mikor a gyermeke vizsgájáról kijövő szülő nagyot sóhajtván azt mondja: „Igazán nem tudnám megmondani, hogy kicsoda állott ki ma nagyobb drukkot, én-e vagy a fiam.“ Drukkol tehát a szülő és gyermek egyaránt! A gyermek, főleg az elemi iskolában, s a középiskolák alsó osztályaiban, azért, mert odahaza egész éven át úgyszólván napról-napra hallja azt, hogy ha nem tanul, illetőleg nem hoz haza jó bizonyítványt, úgy nem kap zsebórát, nem viszik el a vakációban fürdőbe, avagy elvezik és suszterinasnak adják, stb.

Deféla szülő is, még pedig azért, mert

sal, egy magaslaton fekszik. Mintegy 70000 lakásával, kik közt sok a magyar és osztrák alattvaló, Románia egyik legnagyobb városa. Két várorészből áll; az egyik a Dunaparton, keskeny, szűk, rossz szél kövezett utcáival, nagyon elhanyagolt. Ezt a várorészt „Mehalá“-nak hívják, mely szegényebb s többnyire idegen, török, görög nép által lakta terület, hol a felhalmozódott piszok, a zöldségek, gyümölcsök, zsir, hal és egyéb áruk illatával penetráns büzt terjeszt. A város másik része, mely a halmon épült (s melyre feljáró utak vezetnek, melyek közt különösen érdekes egy csupa lépcsőből álló utca) a Dunaparti város résznek éppen az ellenkezője. Egyenes, hosszú, szabályos utcái, köztük különösen említésre méltó a Strada Domneasca, melynek elején fényes üzletek, a belvároson kívüli részén pompás kis földszintes, vagy egyemeletes villák, szépen gondozott parkokkal; a végén pedig a népkert látható a Bratis tó mellett, honnan már Oroszország határa látszik. Galacnak van továbbá 24 temploma, 2 zsinagógája, több gyára, sok iskolája. Székhelye egy

azt tartja, hogy ha gyermeke vizsgája nem sikerül, úgy romba dőlnek légvárak, a melyeket pedig talán évek óta épít gyermeke jövőjét illetőleg. S vajjon micsodák e légvárak? Hogy magzatjából prókátor, mérnök, orvos, tanár, egyszóval diplomás ember, vagy legalább is valami „Beamter“ legyen! E célja keresztülvitelére az iskolázás első szakában — mint már említettem — érzéki dolgokkal, később pedig a könynyű, az „úri éledmód“ fogalmának megmagyarázásával nógatja, ösztökéli, hajtja, majd gyötéri gyermekét.

Ez az oka, hogy manapság mindenki úr, még pedig hacsak lehet, „diplomás“ úr akar lenni. Arra, hogy kereskedő vagy pláne mesterember legyen, nem is gondol, szinte derogál neki, legfeljebb azon esetben, ha osztályt ismételnie már nem lehet, s így az iskolából a szó szoros értelmében véve már kiszorult. Addig pedig, a míg ismételnie, kapálódzik kézzel-lábbal, hogy megszerezze magának az „úri pályához“ szükséges maturát. S ha ehhez nagy ügyvel-bajjal hozzájutott, akkor — ha ugyan meg nem próbálkozik még a jogász étellel is, mint azt a mai fiatal-ságnak tetemes %-a szokta tenni — állás után néz. Először is olyan állásra pályázik, a mely iránt különös előszeretettel viseltetik, illetőleg a melyre hivatottságot érez magában. A míg azután számíthatja, hogy mikor éri el a 800 vagy 1000 firtos fizetést, visszajön a kérvénye, még pedig azzal a megjegyzéssel, hogy a törvényes létszám már megtelt, sőt mi több, az előjegyzettek is már oly nagy számban vannak, hogy „anyaggal“ jó időre el vannak látva.

Az ifju előtt érthetetlen valami az, hogy őt, mint „maturans“-t nem vették fel pl. vámgyakornoknak. Hiszen ő eddig szüleitől mindig azt hallotta, hogy „csak szerezd meg fiam az érettségi bizonyítványt, s akkor olyan úr lehetsz, a milyen akarsz“. Ez az ő első csalódása a szorosán vett életben.

Most már nem nézi, hogy melyik pályára érez hivatást, hanem folytonodik jobbra-balra, de — mindenütt „tulprodukción“ lévén — a kérvény azzal a megokolással jön vissza, hogy „anyaggal“ jó időre el vannak látva.

Igy megy ez protekció hiányában hónapokig, esetleg évekig, míg végre az ifju a csalódások egész sorozatának hatása alatt kedvét, bizalmát, reményét

püspökségnek és hadtestparancsnokságnak, igen sok consulatusnak és a Duna-bizottságnak, mely szabályozva a hajózást, folyamrendszert s szerzi a hajózási adminisztrációt. Kikötője igen jelentékeny; lévén a romániai nyerstermények és nyugati ipareiknek legfontosabb kicserélési helye. Legfőbb kiviteli cikk: a gabona és a fa. A hajó összeköttetés legjelentékenyebb Konstantinápolyal Odeszával, Rotterdammal és Angliával. A város igen élénk forgalmu, nagyvárosias, teljesen nyugati szokásokkal, kifejtett éjjeli étellel; az üzletek éjjeli 11—12 óráig is nyitva vannak. Úgy a nők, mint a férfiak párisi divat szerint öltözködnek, (csak az izlésük nem olyan, mint a párisiaké). Itt is, mint Romániában általában, a mi viszonyainkkal ellentétben, azt tapasztalhatni, hogy nem a hivatalnok osztály, sem pedig a katona, hanem a kereskedő osztály kezében van a vezető szerep a társadalomban. — Galacnál három ágra szakad a Duna, melyek közül a középső, a fekete tenger mellett fekvő Sulina kikötőig hajózható. Vége.

vesztve beáll bárhova esekély néhány krajeárért napidíjasnak, megszorítottan így eggyel azon szellemi proletáriusok számát, a kiknek meg van az iskolájuk, de a „tulprodukción“ folytán rendes álláshoz nem jutva, önmagukkal meg-hasonulva — nyomorognak.

Tévedne azonban az, a ki azt hinni, hogy csak az ilyen protekció nélküli fiatal emberek csalódnak e tekintetben. Nézzünk csak szét a társadalmi életben, s látni fogjuk, hogy az úgynevezett „Beamter“ és „diplomás emberek“ hány %-a nem fülig adós! S mi vitte őket erre? Az, hogy az úgynevezett társadalmi állásuk nincs arányban a jövedelmükkel. Nincs arányban, mert a mai „Beamter“ avagy „diplomás ember“ olyan fogalmat, illetőleg személyt jelent, a kinek naponta kétszer — délben és este — húst kell enni, foltos ruhában és cipőben nem szabad járnia, feleségének divatos ruhában kell járnia, kaszinónak, dalárdának — a mi a legtöbb esetben mellékes kiadással jár, — mindentféle jótékonyági egyesület tagjának kell lennie és végül esetleg 4—5 gyermeket ruházni, iskolázni.

S mindezt miből? Eddig — általánosságban — 500—800, jelenleg 700—1000 firtból. Tudja ő, hogy ebből fölösleges dolgokra nem telik; látja, hogy minden hónapját „deficittel“ temeti el, de azért nem tud magán segíteni, mert azt tartja, hogy ez máshol is így van; hogy ennek így kell lenni, hogy ez az „úri étellel“ együtt jár. Ennek következtében mélyed is mind jobban és jobban az adósságba, míg végre a kétségbeesés közepette egy beszámíthatlan pillanat, egy ballépés — s alá is merült.

Mennyivel rózsásabb élete és előnyösebb helyzete van ezzel szemben egy, a szakmája magaslatán álló mesterember vagy kereskedőnek! Neki nem kell minden nap kivált nadrágot húzni, hanem a foltokkal rakott dolgozó ruhája mellett meg van a féltve őrzött, úgynevezett „ünneplő ruhá“-ja, a melyet hetenkint csak egyszer, vasárnaponként vesz fel. Tőle nem kíván a társadalom annyi mindenfélét, mint a „tanult“ embertől, s e mellett, tudatában van annak is, hogy ha mégis a mai „Beamter“ módra élne, tönkre menne, sőt ki is nevetnék, illetőleg sajnálkozva mondanák rá, hogy: „szegény, nagyzási hóborítban szenved“.

Most az iskolai év lezártaival tehát, a midőn az apa és anya összeülnek, hogy meghányják — vessék gyermekük jövőjét, illetőleg azt, hogy milyen pályára adják, elmélkedjenek e sorok felett s lássák be, hogy az a tudományos pálya korántsem oly fényes, mint a milyennek ők eddig elképzelték; s ha ezt belátják, ne erőszakolják gyermekeiket a tudományos pályákra, hanem neveljék inkább kereskedőkké vagy iparosokká.

Azonban e pályák megválasztásánál is körültekintők legyenek. Iparkodjanak megismerni azt, hogy gyermekük mit tesz legszívesebben és legnagyobb kedvvel, pl. rajzol, fűr-farag stb., s azután az ipar azon ágában képezze ki. Ne adják pl. a testileg vézna, de kitűnően és nagy kedvvel, hogy úgy mondjam ámbícióval rajzoló gyermeket mészárosnak, hanem szobafestőnek, a slöjdtanfolyamokon kiváló ügyességet eláruló gyermeket ne adják suszter, hanem asztalosinasnak, ahol is mindketőt

könnyen, úgyszólván játszva emelkedik mesterségének magaslatára s így bár csak egy porszemmel is, hozzájárul a nemzet azon óhajának megvalósításához, hogy ne csak agrár, hanem kereskedő és iparos ország is legyünk.

Ormai Balázs.

KRASSÓ-SZÖRÉNY.

A vármegye rendkívüli közgyűlése. Június 14-én folyt le a közgyűlés Fialka Károly alispán elnöke alatt. A rendkívüli közgyűlésre a jegyzői magán munkálatokról szóló szabályrendelet megalkatása adott okot. A szabályrendelet tervezetét Isschutz Aurél főjegyző ismertette. Hozzá szólottak dr. Deutsch Mór, aki a szabályrendeletnek a napirendről való levételét indítványozta. Indokolta ezt azzal, hogy a jegyzők hivatalos teendőikkel ügyis el vannak látva s a zugírászatnak ad szabadalmat. Helyesen jegyezte meg, hogy fizették a jegyzőket tisztességesen, akkor nem lesz szükség ily intézkedésekre. Dr. Hausz József azt indítványozta, hogy a jegyzők által kiállított iratokon — a visszaélések megakadályozása céljából — rajta legyen a díj-szabás. A szabályrendeletet többek hozzájárulása után dr. Hausz módosításával elfogadták.

A közigazgatási bizottság ülése. Június 14-én tartotta a megye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését, ahol a szokásos jelentések után Macassy Vilmos bozovicsi főszolgabíró ellen a „Drapelul“-ban tett rágalmas is tárgyalás alá került. Az alispán Macassy kérelmére szigorú vizsgálatot tartott, s kiderült, hogy a főszolgabíró ellen emelt vádak egytől-egyik alaptalanok, minek folytán a közigazgatási bizottság Macassy Vilmos ellen megindított eljárást beszüntette s egyuttal felhatalmazta őt, hogy a hírlapi rágalmasokat sajtóper útján torolhassa meg.

HIREK.

Személyi hírek. Popovics Mihály volt szerb pénzügyminiszter neje édes atyja: Lujanovics István takarékpénztári igazgató látogatása céljából gyermekeivel Orsovára érkezett. Innen Herkulesfürdőbe is át fog menni beteg férje látogatására, aki pár hét előtt karját eltörte, s most ott üdül.

Évvégi vizsgák. Iskoláinkban tegnap a vizsgák, melyek éppen egy hét előtt kezdődtek, véget értek, s ma záróünnepély fejezi be a tanévet. Az elemi iskolai tanulók osztályvizsgáikon, a polgári iskolaiak a záróünnepélyen kapják ki a jutalmi könyveket. Örömmel jelezük, hogy ez idén 262 jó magyar könyv került ki a tanuló ifjúság, s általuk a nép közé. A könyvek mindenikéből, azok minden sorából igazi magyar érzés, a hazaszeretet, a magyar szellem, a hazai története szól az olvasóhoz, s így az így kiadott könyvek lényegesen hozzájárulnak ahhoz, hogy a volt katonai határőrvidéken lassan-lassan a magyar szellem kapjon lábra. Persze ez nem lehet egy év eredménye.

Hosszu-hosszú munkára, sok türelemre van szükség. Itt is . . . megvirrad még valaha! Örömmel látták a szülők

azt is, hogy gyermekeik a magyar beszédben is öröndetes előhaladást tesznek. A kapott feleletek kifogástalan kiejtésűek voltak, s alig lehetett egykettőn észrevenni, hogy a magyar beszédet nem az anyatejjel szívta be, hanem az iskolában.

A mk. földmivelésügyi államtitkár Herkulesfürdőn. Dr. Makfalvai Géza mk. földmivelésügyi államtitkár Dr. Bartóky József ministeri tanácsos, az elnöki osztály vezetője, Lovas Sándor min. osztálytanácsos, a telepítési ügyek szakelőadója és Tarnay Kálmán min. fogalmazó kíséretében folyó hó 16-ikáról 17-dikére következő éjjelen gyorsvonattal Erdély felől Herkulesfürdőbe érkezett, hogy a természeti szépségekben bővelkedő s esodás hatással bíró melegkényszerforrás vizű világhírű fürdőt és berendezését, melyet mind ezideig nem látott, megtekintse. Lugoson Fialka Károly vármegyénk alispánja is a kíséretbe csatlakozott. Az államtitkár az éjjelt a pályaudvaron szalonkocsijában töltötte, hová reggel üdvözlésére megjelentek: Kolossváry László fürdőfelügyelő, Péczely Géza járási főszolgabíró, Ritter Károly orsovi mk. erdőhivatali főnök és Lipsey László herkulesfürdői mk. erdőgondnok. A pályaudvarról Herkulesfürdőbe kocsikon rándult be a társaság, hol az államtitkár a délelőtti órákban a fürdőfelügyelő kalauzolása mellett az összes épületeket, fürdőket és berendezést behatóan és látható érdeklődéssel szemlélte meg. Ebédre az egész társaság Kolossváry fürdőfelügyelő vendégszerető házához volt hivatalos, melyen a házigazda az államtitkárra mondott lelkes tósztot, mit az államtitkár megköszönvén, a szívélyes háziasszonyok mintaképére Kolossváry kedves nejeinek és családjának egészségére üritette poharát. Ebéd után a Cserna völgyébe rándult föl az illustris társaság, hol a Cserna folyón a Hétforrás közelében e tavasszal ujonnan épített gyalogjárható hídát s az innen Valea Bolvasnica község felé vivő új séta utat, mely kifejezéstetvén, az „Erzsébet“ magaslattal fog összeköttetni, — továbbá a porumbai kincstári faraktárt, csemetekertet és ültetvényeket nézte meg, majd pedig a „Gizella“ keresztnél élvezhető fenséges panorámában gyönyörködött. Innen visszatért a társaság Herkulesfürdőbe, a honnan aztán este 10 órakor az államtitkár és a többi vendégek a pályaudvarra hajtottak és az éjjelt ismét szalonkocsiban töltötték. Kora hajnalban a gyorsvonattal Temes Rékásra és onnan Vadászerdőbe utaztak, ahol az új telepítések meg szemlélése után folyó hó 20-án este visszatértek Budapestre.

Jókainé az orsovi kaszinónak. A helybeli kaszinó Jókai Mór halála alkalmából, — mint azt annak idején közöltük — részvét táviratot intézett özvegyéhez. Erre e hó 19-én a következő válasz érkezett:

„Megdicsőült férjem elhunytá alkalmából fájdalmas részvéte nek megnyilatkozásával méltóztatott engem mélyéges gyászomban felkeresni.

Köszönetet mondok a kifejezett részvétért; kimondhatatlan bánatomban elviselhetőbbé a szörnyű csapást az tette, hogy szomorúságomnak az egész ország volt osztályosa. Kitűnő tisztelettel özv. Jókai Mórné“.

Idegenforgalmunk. Jeleztük már, hogy a kecskeméti kegyesrendi főgym-

násium Orsovára készül. Most már biztosan jelenthetjük, hogy mintegy 20 személy e hó 25-én, szombaton délben 1.38 órakor ideérkezik, megtekintik Adakaleht, a Korona-Kápolnát s másnap reggel 6 órakor a hajóval Bázias felé el távoznak.

Lövölde. A lövész-egyesület ez úton értesíti tagjait, hogy Péter-Pál ünnepnapján is fog lövészet tartatni, valamelyik vasárnapon pedig liba-lövészetet fog rendezni.

Betörés. Vasárnap éjjel 11-12 óratájban ismeretlen tettesek özv. Stanek Zsuzsanna süteményes boltjába betörték. Az ajtó sarkvasát kifeszítették, az ablakot iszap segélyével nesztelenül benyomták s behatoltak a boltba. Onnan a pénzesfiókot kiszédték s a Grackába menekültek. Itt találták meg másnap a fiókot s az írományokat szerte-széjjel szórva. A betörők 12 koronát emeltek el. A csendőrség nyomoz.

Cigány karaván garázdálkodásai. Egy pár nappal ezelőtt egy cigány karaván telepedett le városunk végére. A Cserna völgyén, Mehádia felől érkeztek, s természetesen, hogy a merre elvonultak, mögöttük pusztá lett a tájék: megszűnt a tyúk kotykodácsolás, csirke csipogás, kácsa hapogás, liba gágogás. Ezek mind a cigányok tarisznyáiba vándoroltak. Lett Orsován vásár! Mert hisz, amit meg nem ettek, pénzzé tették. De már ebbe beleavatkoztak a csendőrök, a kik nesztét vevén a pusztításnak, köztöttük szétütöttek, s jún. 21-én csapattól szállították be őket a község házára. A vizsgálat most folyik.

Árlejtés. Az orsovi honvéd zászlóalj részére folyó évi szeptember hó 1-től 1905. évi augusztus hó végéig szükséges zab, széna, szalma és tűzifa szállítására árlejtés hirdettetik, melyet július hó 8-án tartanak meg a zászlóalj parancsnokságnál. Az érdeklődők figyelmét felhívjuk azzal, hogy közelebbi felvilágosítások ugyanott nyerhetők.

IRODALOM.

A magyar Alduna. Irta: Gáspárdy Aladár. Ára 1 korona; szerző kiadás, 1904. Most jelent meg ez a kis útmutató könyv az Aldunán utazó közönség részére. Eredetileg az orsovi áll. polgáriskola ma megjelent értesítője tartalmazza az egész munkát, az előttiünk levő csinos könyvecske különlenyomata annak.

A művecske tartalma: *Előszó.* — I. rész. *Utazás Zimonytól Orsováig.* Zimony. Belgrád. Topesider. Belgrádtól Pancsováig. Pancsova. Pancsovától Szendrőig. Szendrő. Szendrőtől Báziasig. Bázias. Galambóc. Galambóctól Drenkováig. Az aldunai szabályozás története. Drenkovától Grébenig. Szabályozási munkálatok. Grében. Grébentől a Kazánig. Kazán. Az orsovi medence. Orsova. — II. rész. *Kirándulások.* Ada-Kaleh. Vaskapu. Turn-Szeverin. Kirándulás a Kazán szorosba. Toplec és Börza vidéke. Mehádia és környéke. Herkulesfürdő.

Mint a tartalmi sorrendből látszik, az író Zimonynál kezdi az aldunai szakasz tárgyalását, s Orsovánál fejezi be. Tiszta magyarsággal és személyes tapasztalatokra valló közvetlenséggel tárgyalja az út részzeit. A nagyszámmal előforduló törté-

nemi emlékeknél csakis a legfontosabb eseményekre emlékezteti az utast, nehogy a sok adat az út leírás fonalát meg-megszakítsa. Végig olvasva a könyvet, minden sorából látjuk, hogy turista írta, aki tudja, hogy mi érdekli az utasembert s mennyire köti le figyelmét. A könyv két részre osztásából kilátszik az író tendenciája. Orsovát teszi az egész kirándulás középpontjává, mind ahonnan a legalkalmasabb kirándulások esnek a környék nevezetesebb látnivalóihoz.

A könyv nemesak útmutató az utas kezében, de egyszersmint alkalmas a turisztikai kedv megteremtésére és fokozására. Nagyon vonzó például a „Kazán” című fejezet bevezetése, melyet itt leközlünk:

„Közvetlen közel vagyunk a Kliszura legérdekesebb részéhez, a Kazánhoz. Ahhoz a szakaszhoz, melyet az idegen nem győz eléggé csodálni, amelynek szépségénél csak a hírekisebb. Hogy nem tódul ide ország-világ népe gyönyörködni a természet e remekében, az főleg a mi hibánk. Nem tudunk hangulatot kelteni hazánk természeti szépségei mellett. Hiszen még mi magyarok sem ismerjük mindnyájan ezt a felséges tájképet. Merem állítani, hogy több magyar látta az Alpok jégárait, mint a kontinens legszebb gyöngyét, a Kazánt. Egy alkalommal együtt utaztam egy francia autómobilgyárossal Zimonytól Orsováig. Ez a gazdag külföldi, ki a világ nagy részét látta már, egy álló hónapig egyebet nem tett, minthogy beszállásolta magát egy hajóra s az Aldunán fel- és lehajózott. Valahányszor megérkezett, mindig lelkesebben nyilatkozott különösen a Kazánról, mindig elragadóbbnak találta. Ez természetes is, mert a Kazán szorosban annyi és oly sokféle a látnivaló, hogy mindazt egyszeri utazás alatt nem élvezhetjük. Maga a szorulat, a víz és a meredek sziklafalak, a Széchenyi út gyönyörű részletei, a római kor bámulatraméltó emlékei, a keresztvölgyek gazdag flórája, mindez annyira meglep minket, hogy hajónk már régen kiért a szorosból, mire az ajkunkra toluó kérdések mindegyikére feleletet találunk.

Más a Kazán képe tavasszal, mikor az orgona kéjes illata árad a légen át, más, midőn nyár melege a fehér sziklakeblekre zöld bokrétaikat tűz; másképen fest ősszel a bükkös pompás tarkaságával s ismét más képet mutat télen, amikor a sziklák fehérségével csak a vakító hó meg a befagyott víztükör versenyez. Más a hatás a hajó fedélzetéről s egészen más a partról.”

Az izlésesen kiállított tiszta nyomású könyvet melegen ajánljuk az olvasóközönség figyelmébe.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás a „Vaskapun” átszállított uszályokról és azok rakományairól.

1904. jún. 30-tól — jún. 5-ig.

Duna-Gőzhajózási-Társaság szállítása:

15. 6583 Csernavoda Budapest köles 3491 q.
17. 6510 Braila Budapest árpa 4000 q.

Magy-Folyam-T.-R.-Társaság szállítása:

13. 502 Calafat Passau tengeri 3068 q.

Feladési hirdetés.

Az orsovai m. kir. erdőhivatalhoz tartozó dalboseci m. kir. erdőgondnok-

ság „A” üzemosztály I-ső vágássorozat 4. tag 13 osztágában 110*8 kat. hold területen található es 1904. évi október hó 1-jétől 1909. évi szeptember hó végéig kihasználható bükk- és esetleg másnemű fakészletnek tövön terület szerinti való eladása, valamint az ugyanott kihasított 62 kat. hold kiterjedésű, kezelési területnek bérbeadása iránt az orsovai m. kir. erdőhivatalnál 1904. évi augusztus hó 2-ik napján délelőtt 10 óraker irásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Az eladás tárgyát képező fakészleteknek kat. holdankénti kikiáltási ára 95 kor-ban, a kezelési terület évi hasznosbérének kikiáltási ára 250 koronában van megállapítva.

Az árverésnél 1000 kor. bánatpénz teendő le.

Utó- vagy oly ajánlatok, melyekben a megállapított szerződési feltételektől eltérő kikötések foglaltatnak, figyelembe nem vétetnek.

Az irásbeli zárt ajánlatokban ki-teendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti.

Az árverési és szerződési feltételek az orsovai m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Budapest, 1904. évi június hó 18.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Hegyi borok

nemes szőlőfajtákból, 50 litertől fölfelé, hektoliterenkint 30 koronáért szállítás nélkül. Hordókat biztosíték mellett kölcsön adok.

Küldemények utánvétellel.

JOST JÓZSEF,
SZŐLŐBIRTOKOS
FEHÉRTEPLOMBAN.

Hazai ipar!

!Pártoljuk a hazai ipart!

„Emke”
padlófényező és
„Emke”
parkettfényező.

5% jótékony cébra!

5% az „Emke”-nek!

Az „Emke” padlófényezőmáz ajtók, ablakok, konyhaberendezés, s különösen szobapadlónak szép, tartós szint és fényt kölcsönöz; az „Emke” parkettfényező pedig szép fénye és kiváló tartossága által tűnik ki.

A legjobb minőségű anyagból készül s nagyon olcsó.

Tessék megpróbálni!

Kapható:

Reutter Miklós

fűszer-, porcellán-, lámpa- és üveg-kereskedésében Orsován.

Magyar gyártmány!

A

GUTMANN TESTVÉREK

drenkovai kőszénbányái termelnek kitűnő minőségű szenet ipari célokra, különösen jó kovács szenet, továbbá sajtolt szenet (brikett) 7 klgr. súlyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK

GUTMANN TESTVÉREK

BUDAPEST

V., Mérleg utca, 3. szám alatti címre intézendők.

Minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló ezköz erre a mohai

ÁGNES

forrás. A mohai víz, mondhatni, mióta a földből előbukkant, mindjárt ismeretessé lett kiváló gyógyító hatásáról.

A víz olyan mélységből ered, a milyen mélyre a talaj esetleges szennyezettségének fertőző anyagai semmi körülmények között sem juthatnak le, mert 24-féle kitűnőbbnél kitűnőbb szűrő földréteg állja útját, következésképpen tehát a víz

teljesen bacillus-mentes,

azaz a legideálisabban tiszta s így a legegészségesebb ivóvíz.

Ennek igazolásául

Sz. 29/1902.

M. k. áll. bakteriológiai intézet

Budapest.

Nem kevésbé jellemző a forrás kitűnő tulajdonságai egyikeért a tisztaságára nézve az 1902. február 18-án megejtett bakteriológiai vizsgálatról alkotott vélemény, mely szó szerint a következő:

Az előrebocsátott vizsgálati eredmény tanúsága szerint a mohai ÁGNES-forrás vize bakteriológiai szempontból nagyon tiszta és kifogástalan

Budapest, 1902. február 18-án.

Dr. Preisz Hugó s. k.

a m. kir. áll. bakteriológiai intézet vezetője,
ny. r. tanár.

Árlapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai Ágnes-forrás kezelősége Mohán, Fejérmegye.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.